Cuntas Leithreasa 2020

Vóta 16

An Oifig Luachála

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 16, ceanglaítear orm an cuntas leithreasa don Vóta a ullmhú gach bliain agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste lena iniúchadh.

De réir an cheanglais seo, d'ullmhaigh mé an cuntas a ghabhann leis seo ar an tsuim a caitheadh sa bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2020 ar thuarastail agus ar chaiteachais na hOifige Luachála agus ar mhionseirbhísí áirithe eile.

Cuirtear an toradh maidir le caiteachas i gcomparáid leis na suimeanna arna ndeonú ag Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa, 2020, lena n-áirítear an tsuim a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasaí-i-gcabhair ar mhaithe le caiteachas don bhliain.

Dlitear farasbarr €6.967 milliún a ghéilleadh don Státchiste.

Is cuid den chuntas é an Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta agus nótaí 1 go 6.

Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta

Cuireadh na polasaithe agus na prionsabail chaighdeánacha chuntasaíochta, maidir le cuntais leithreasa a tháirgeadh, mar atá leagtha amach ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i gciorclán 22 de 2020, chun feidhme agus an cuntas á ullmhú.

Dímheas

Déantar dímheas bliana iomláine a mhuirearú i mbliain an ghnóthaithe/an choimisiúnaithe agus ní dhéantar aon dímheas a mhuirearú i mbliain na diúscartha. Muirearaítear dímheas de réir méid cothrom.

Ráiteas faoi Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht as an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, admhaím an fhreagracht atá orm as a chinntiú go gcoimeádann agus go bhfeidhmíonn an Oifig córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh airgeadais.

Feidhmítear an fhreagracht seo i gcomhthéacs na n-acmhainní atá ar fáil dom agus m'oibleagáidí eile mar Cheann Oifige. Chomh maith leis sin, ní féidir le haon chóras rialaithe inmheánaigh airgeadais ach dearbhú réasúnach seachas dearbhú iomlán a thabhairt go gcosnaítear sócmhainní, go ndéantar idirbhearta a údarú agus a thaifeadadh go cuí agus go seachnaítear earráidí nó neamhrialtachtaí ábhartha nó go dtabharfaí faoi deara iad go tráthúil. Is próiseas leanúnach é an córas rialuithe inmheánacha airgeadais a chothabháil agus bíonn an córas agus a éifeachtacht faoi athbhreithniú leanúnach.

Seirbhísí comhroinnte

Tá mo chuid freagrachtaí maidir le ceanglais an chomhaontaithe bainistíochta seirbhísí idir an Oifig seo agus an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte comhlíonta agam i ndáil le seirbhís comhroinnte (e.g. acmhainní daonna) a sholáthar.

Bím ag brath ar litir dearbhaithe ó Oifigeach Cuntasaíochta na hOifige Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte á rá go bhfuil na rialuithe cuí á bhfeidhmiú i ndáil le seirbhísí comhroinnte a chur ar fáil don Oifig seo.

Is mar seo a leanas atá an staid maidir leis an timpeallacht rialaithe airgeadais, an creat nósanna imeachta riaracháin, tuairisciú bainistíochta agus iniúchóireacht inmheánach.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm a bhfuil na gnéithe seo a leanas mar chuid di.

- Tá freagrachtaí airgeadais sannta ag leibhéal bainistíochta agus cuntasacht dá réir i gceist.
- Tá socruithe tuairiscithe bunaithe ag gach leibhéal ina bhfuil freagracht i leith bainistíocht airgeadais sannta.
- Tá nósanna imeachta foirmiúla bunaithe chun teipeanna suntasacha rialaithe a thuairisciú agus chun a chinntiú go ndéantar gníomh ceartaitheach cuí.
- Tá Coiste Iniúchóireachta agus Riosca ar bun chun comhairle a chur ormsa maidir lena leagtar de fhreagracht orm maidir leis an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais.
- Tá doiciméadú déanta ar nósanna imeachta do gach príomhphróiseas gnó.
- Tá córais i bhfeidhm chun na sócmhainní a chosaint.

Rialuithe riaracháin agus tuairisciú bainistíochta

Dearbhaím go bhfuil creat um nósanna imeachta riaracháin agus tuairisciú bainistíochta rialta i bhfeidhm, lena n-áirítear dualgais a dheighilt agus córas tarmligin agus cuntasachta agus, agus go háirithe

- gurb ann do chóras buiséadaithe cuí agus buiséad bliantúil a bhíonn faoi athbhreithniú ag bainistíocht shinsearach
- go mbíonn athbhreithniú rialta á dhéanamh ag bainistíocht shinsearach ar thuarascálacha airgeadais tréimhsiúla agus bliantúla a léiríonn feidhmíocht airgeadais in aghaidh feidhmíocht thuartha
- go bhfeidhmítear córas bainistíochta riosca laistigh den Oifig
- go bhfuil córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras TFC a chinntiú
- go bhfuil treoirlínte cuí um rialú infheistíochta caipitil agus disciplíní foirmiúla bainistíochta tionscadail i bhfeidhm
- go gcinntíonn an Oifig go bhfuil béim chuí ar dhea-chleachtas nuair a bhítear ag ceannach agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm chun comhlíonadh gach treoirlíne ábhartha a chinntiú.

Iniúchóireacht inmheánach agus an Coiste Iniúchóireachta

Dearbhaím go bhfuil feidhm iniúchóireachta inmheánaí ag an Oifig, ina bhfuil foireann atá oilte go cuí agus a oibríonn de réir cairt i scríbhinn arna ceadú agamsa. Téann anailís ar na rioscaí airgeadais sin atá os comhair na hOifige i bhfeidhm ar a cuid oibre agus bíonn a cuid pleananna bliantúla iniúchóireachta inmheánaí, atá faofa agam féin, bunaithe ar an anailís seo. Féachtar leis na pleananna sin na príomhrialuithe a chlúdach ar bhonn rollach thar thréimhse réasúnach. I gcomhar leis an gCoiste Iniúchóireachta agus Riosca, déanaim an fheidhm iniúchóireachta inmheánaí a athbhreithniú go tréimhsiúil. Tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm agam lena chinntiú go ndéantar gníomh leantach i leith thuairiscí na feidhme iniúchóireachta inmheánaí.

Neamhchomhlíonadh rialacha soláthair

Dearbhaím go gcinntíonn an Oifig Luachála go bhfuil béim chuí ar dhea-chleachtas nuair a bhítear ag ceannach agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm chun comhlíonadh gach treoirlíne ábhartha a chinntiú. Chomhlíon an Oifig gach treoirlíne ábhartha. Tá sonraí tugtha ag an Oifig ar dhá chonartha neamhiomaíocha sa tuairisceán bliantúil maidir le ciorclán 40/2002 don Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste agus don Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Creat riosca agus rialaithe

Tá córas bainistíochta riosca curtha i bhfeidhm ag an Oifig agus, leis an gcóras sin, sainaithnítear agus tuairiscítear príomhrioscaí agus na gníomhartha bainistíochta atá á ndéanamh chun dul i ngleic leis na rioscaí sin agus, a mhéid is féidir, chun na rioscaí sin a mhaolú.

Tá clár rioscaí i bhfeidhm ina n-aithnítear na príomhrioscaí atá le sárú ag an Oifig agus tá siad sin aitheanta, measta agus grádaithe de réir tábhachta. Déanann an Coiste Comhairleach Bainistíochta (MAC) an clár a athbhreithniú agus a thabhairt cothrom le dáta go ráithiúil. Úsáidtear torthaí na measúnuithe sin chun acmhainní a phleanáil agus a leithdháileadh chun a chinntiú go mbainistítear rioscaí de réir leibhéal inghlactha.

Sonraítear sa chlár rioscaí na rialuithe agus na gníomhartha atá de dhíth chun rioscaí a mhaolú agus déantar freagracht i ndáil le feidhmiú rialuithe a shannadh do bhaill foirne shonracha.

Monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach

Tá nósanna imeachta foirmiúla curtha ar bun chun monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus cuirtear aon easnaimh rialaithe in iúl go tráthúil dóibh siúd atá freagrach as gníomh ceartaitheach a dhéanamh agus don lucht bainistíochta agus don Choiste Comhairleach Bainistíochta, nuair is iomchuí. Deimhním go bhfuil príomhrioscaí agus na rialuithe gaolmhara aitheanta agus go bhfuil próisis curtha i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar fheidhmiú na bpríomhrialuithe sin agus chun aon easnaimh a aithnítear a thuairisciú.

Athbhreithniú ar éifeachtacht

Deimhním go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag an Oifig chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta bainistíochta riosca agus rialaithe. Tá monatóireacht agus athbhreithniú na hOifige ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais bunaithe ar obair na n-iniúchóirí seachtracha agus inmheánacha agus na bainistíochta sinsearaí laistigh den Oifig atá freagrach as creat rialaithe inmheánaigh airgeadais a fhorbairt agus a choinneáil.

Paindéim Covid-19

Ar iarratas ón mbainistíocht shinsearach, tugadh faoi athbhreithniú ar thionchar Covid-19 ar chórais rialuithe inmheánacha na hoifige. Deimhníodh san athbhreithniú sin nach raibh aon mhaolú éifeachtach i gceist a mbeadh mar thoradh air measúnú riosca díobhálach ina dtabharfadh le fios go mbeadh bearta cúiteacha de dhíth.

Saincheisteanna rialaithe inmheánaigh airgeadais

Níor aithníodh aon laigí i rialú inmheánach airgeadais maidir le 2020 is gá a nochtadh sa chuntas leithreasa.

John O'Sullivan
Oifigeach Cuntasaíochta
An Oifig Luachála

26 Márta 2021

An tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Vóta 16 An Oifig Luachála

Tuairim ar an gcuntas leithreasa

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithreasa do Vóta16 An Oifig Luachála don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2020 faoi alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993.

I mo thuairimse,

- léirítear go cuí sa chuntas leithreasa na fáltais agus an caiteachas a bhain le Vóta 16 An Oifig Luachála don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2020, agus
- ullmhaíodh an cuntas leithreasa san fhoirm a d'fhorordaigh an tAire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Bonn faoin tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúchóireacht arna bhfógairt ag Eagraíocht Idirnáisiúnta na nUasfhoras Iniúchóireachta. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm faoi na caighdeáin sin sa *Réamhrá leis na Cuntais Leithreasa.* Táim neamhspleách ar an Oifig Luachála agus tá na freagrachtaí eitice eile atá orm de réir na gcaighdeán comhlíonta agam.

Creidim gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchta a fuair mé le bonn a chur faoi mo thuairim.

Tuairisc ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ar nithe eile

Chuir an tOifigeach Cuntasaíochta ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais i láthair i dteannta an chuntais leithreasa. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm le tuairisciú ar an bhfaisnéis atá sa ráiteas, agus ar nithe eile a dtuairiscím orthu de réir eisceachta, sa *Réamhrá leis na Cuntais Leithreasa*.

Níl aon rud le tuairisciú agam ina leith sin.

Seamus McCarthy
Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

25 Meitheamh 2021

Vóta 16 An Oifig Luachála

Cuntas Leithreasa 2020

		2020		2019
		Soláthar meastacháin	**Toradh**	**Toradh**
		€000	**€000**	**€000**
Caiteachas an chláir				
A	Seirbhís luachála Stáit a aholáthar	16,288	9,654	10,099
B	Seirbhís riaracháin don Bhinse Luachála	1,349	628	711
		17,637	**10,282**	**10,810**
Ollchaiteachas				
	Lúide			
C	**Leithreasaí-i-gCabhair**	**1,283**	**895**	**1,486**
Glanchaiteachas		**16,354**	**9,387**	**9,324**

Farasbarr

Tá farasbarr na suime a soláthraíodh thar an nglansuim a caitheadh le géilleadh don Státchiste.

	2020	2019
	€	**€**
Farasbarr le géilleadh	**6,966,869**	**3,406,216**

John O'Sullivan
Oifigeach Cuntasaíochta
An Oifig Luachála

26 Márta 2021

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

Nóta 1 Ráiteas faoin gCostas Oibriúcháin 2020

		2020	2019
	€000	€000	€000
Costas an chláir		736	1,094
Pá		7,843	7,400
Neamhphá		1,703	2,316
Ollchaiteachas		**10,282**	**10,810**
Lúide			
Leithreasaí-i-gcabhair		**895**	**1,486**
Glanchaiteachas		**9,387**	**9,324**
Athruithe ar shócmhainní caipitil			
Dímheas		28	32
Athruithe ar ghlansócmhainní reatha			
Laghdú ar fhabhruithe deiridh	(154)		
Méadú ar stoc	(1)	(155)	(237)
Caiteachas díreach		**9,260**	**9,119**
Caiteachas a iompraíodh in áit eile			
Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara (nóta 1.1)		5,504	5,644
Glanchostas an chláir		**14,764**	**14,763**

1.1 Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara

Tá an glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara comhdhéanta de na suimeanna seo a leanas i ndáil le Vóta 16 a iompraíodh in áit éigin eile.

		2020	2019
		€000	€000
Vóta 12	Aoisliúntas agus Liúntais Scoir	4,076	4,199
Vóta 13	Oifig na nOibreacha Poiblí	1,411	1,431
Vóta 18	An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte	17	14
		5,504	**5,644**

Nóta 2 Ráiteas faoin Staid Airgeadais amhail an 31 Nollaig 2020

	Nóta	2020	2019
		€000	€000
Sócmhainní caipitil	2.1	40	217
Sócmhainní reatha			
Banc agus airgead tirim	2.2	238	271
Stoic		21	20
Réamhíocaíochtaí		159	115
Iarmhéideanna dochair eile	2.3	23	93
Ioncam fabhraithe		303	191
Glanmhaoiniú Státchiste	2.5	51	—
Iomlán na sócmhainní reatha		**795**	**690**
Lúide dliteanais reatha			
Speansais fhabhraithe		94	128
Iarmhéideanna sochair eile	2.4	312	363
Ioncam iarchurtha		186	150
Glanmhaoiniú Státchiste	2.5	—	1
Iomlán na ndliteanas reatha		**592**	**642**
Glansócmhainní reatha		203	48
Glansócmhainní		**243**	**265**
Arna léiriú ag:			
Cuntas maoinithe Stáit	2.6	**243**	**265**

2.1 Sócmhainní caipitil

	Trealamh oifige agus TF	Troscán agus feistis	Iomlán
	€000	€000	€000
Ollsócmhainní			
Costas nó luacháil ag an 31 Nollaig 2019	1,704	1,134	2,838
Coigeartú na bliana roimhe sin [a]	191	—	191
Costas nó luacháil ag an 1 Eanáir 2020	1,895	1,134	3,029
Breiseanna	—	—	—
Diúscairtí	(196)	—	(196)
Coigeartuithe [b]	(708)	(704)	(1,412)
Costas nó luacháil ag an 31 Nollaig 2020	991	430	1,421
Dímheas carntha			
Costas nó luacháil ag an 31 Nollaig 2019	1,543	1,078	2,621
Coigeartú na bliana roimhe sin [a]	161	—	161
Iarmhéid tosaigh ag an 1 Eanáir 2020	1,704	1,078	2,782
Dímheas don bhliain	28	—	28
Dímheas ar dhiúscairtí	(196)	—	(196)
Coigeartuithe [b]	(585)	(648)	(1,233)
Dímheas carnach ag an 31 Nollaig 2020	951	430	1,381
Glansócmhainní ag an 31 Nollaig 2020	**40**	**—**	**40**
Glansócmhainní ag an 31 Nollaig 2019	161	56	217

Nóta
a In athbhreithniú cuimsitheach ar na sócmhainní uile, aithníodh roinnt sócmhainní bogearraí nár caipitlíodh roimhe seo.
b Is mar gheall ar chur i bhfeidhm chiorclán 22/2020 maidir leis an tairseach le haghaidh sócmhainní caipitil a áireamh a tháinig na coigeartuithe chun cinn.

2.2 Banc agus airgead tirim

ag an 31 Nollaig	2020	2019
	€000	€000
Iarmhéid ag an bPámháistir Ginearálta	126	(156)
Iarmhéid an chuntais bainc tráchtála	112	427
	238	**271**

Nóta a Rinneadh an miondealú ar iarmhéid 2019 a athanailísiú idir an cuntas tráchtála agus an cuntas ag an bPámháistir Ginearálta.

2.3 Iarmhéideanna dochair eile

ag an 31 Nollaig	2020	2019
	€000	€000
Caiteachais in-fhorchúitithe maidir leis an bpas taistil	9	82
Míreanna dochair eile ar fionraí	14	11
	23	**93**

2.4 Iarmhéideanna sochair eile

ag an 31 Nollaig	2020	2019
	€000	€000
Suimeanna atá dlite don Stát		
Cáin ioncaim	121	131
Árachas sóisialach pá-choibhneasa	73	73
Cáin shiarchoinneálach ar sheirbhísí gairmiúla	69	114
Cáin bhreisluacha	—	—
Ranníocaíochtaí pinsin	23	20
	286	338
Asbhaintí párolla á gcoinneáil ar fionraí	26	25
	312	**363**

2.5 Glanmhaoiniú Státchiste

ag an 31 Nollaig	2020	2019
	€000	€000
Farasbarr le géilleadh	6,967	3,406
Deontas ón Státchiste nár tarraingíodh	(7,018)	(3,405)
Glanmhaoiniú Státchiste	**(51)**	**1**
Arna léiriú ag:		
Féichiúnaithe		
Banc agus airgead tirim	238	271
Iarmhéideanna dochair: fionraí	23	93
	261	364
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(286)	(338)
Iarmhéideanna sochair: fionraí	(26)	(25)
	(312)	(363)
	(51)	**1**

2.6 Cuntas maoinithe stáit

	Nóta		2020	2019
		€000	€000	€000
Iarmhéid ag an 1 Eanáir			265	60
Eisíocaíochtaí as an Vóta				
Soláthar meastacháin	Cuntas	16,354		
Farasbarr le géilleadh	Cuntas	(6,967)		
Glanvóta			9,387	9,324
Caiteachas (airgead tirim) a iompraíodh in áit eile	1.1		5,504	5,644
Míreanna neamhairgid - coigeartú i ndáil le sócmhainní caipitil			(149)	—
Glanchostas an chláir	1		(14,764)	(14,763)
Iarmhéid ag an 31 Nollaig			**243**	**265**

2.7 Ceangaltais

Ceangaltais dhomhanda		
ag an 31 Nollaig	**2020**	**2019**
	€000	**€000**
Iomlán na gceangaltas is infhorfheidhmithe le dlí	**1,161**	**981**

Nóta 3 Caiteachas Vóta

Anailís ar chaiteachas riaracháin

Rinneadh an caiteachas riaracháin atá leagtha amach thíos a chionroinnt ar na cláir, chun costais iomlána na gclár a chur i láthair.

		2020		2019
		Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
i	Tuarastail, pá agus liúntais	8,740	7,843	7,400
ii	Taisteal agus cothú	271	101	292
iii	Oiliúint agus forbairt agus speansais theagmhasacha	885	433	842
iv	Seirbhísí poist agus teileachumarsáide	105	70	176
v	Trealamh oifige agus seirbhísí seachtracha TF	3,242	931	835
vi	Costais áitribh oifige	161	70	98
vii	Seirbhísí comhairleoireachta agus seirbhísí eile	60	99	73
		13,464	**9,547**	**9,716**

Difríochtaí suntasacha

Déantar anailís sa nóta seo a leanas ar chaiteachas riaracháin an Vóta agus déantar cur síos ar na cúiseanna le difríochtaí suntasacha (+/- 25% agus €100,000).

ii Taisteal agus cothú

Soláthar meastacháin €271,000; toradh €101,000

Is mar thoradh ar chosc a bheith ar an bhfoireann taisteal a dhéanamh le maoine a iniúchadh le linn na srianta paindéime a bhí laghdú €170,000 i gceist ar chaiteachas taistil agus cothaithe. Léirigh sé sin freisin an laghdú a tháinig ar thaisteal chomhaltaí an Bhinse Luachála chuig éisteachtaí ó bhéal, agus an líon is lú is féidir díobh á n-eagrú.

iii Oiliúint agus forbairt agus speansais theagmhasacha

Soláthar meastacháin €885,000; toradh €433,000

Is mar thoradh ar go leor d'éisteachtaí an Bhinse Luachála a chur ar ceal a bhí laghdú €452,000 ar chaiteachas oiliúna agus forbartha agus ar speansais theagmhasacha ann agus léiríonn sé sin laghdú ar tháillí chomhaltaí an Bhinse Luachála a íocadh le linn na bliana 2020.

v Trealamh oifige agus seirbhísí seachtracha TF

Soláthar meastacháin €3.242 milliún; toradh €931,000

Bhí an laghdú €2.311 milliún i gcaiteachas maidir le trealamh agus speansais ar sheirbhísí seachtracha TF i gceist mar gheall ar an nganncaitheamh i ndáil leis an sciar caipitil a bhí mar chuid de. Bhí leithdháileadh €2.615 milliún i gceist leis sin, rud nár leithdháileadh ach €310,000 de mar thoradh ar an moill a bhí ann ar chonradh a chur i bhfeidhm do Thionscadal AXIA. Bhí an tionscadal sin, a bhfuil athsholáthar an phríomhchórais luachála TFC don Oifig Luachála i gceist leis, faoi réir comórtas soláthair i mí na Nollag 2020. Táthar ag súil go ndámhfar conradh i mí na Bealtaine/i mí an Mheithimh 2021.

Clár A Seirbhís Luachála Stáit a sholáthar

		2020		2019
		Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
A.1	Riarachán – pá	8,351	7,535	7,198
A.2	Riarachán – neamhphá	3,764	1,383	1,807
A.3	Táillí abhcóidí agus costais dlí eile	73	84	112
A.4	Cláir náisiúnta athluachála	4,100	652	982
		16,288	**9,654**	**10,099**

Difríochtaí suntasacha

Leagtar amach anseo a leanas na cúiseanna a bhí le difríochtaí suntasacha i gcaiteachas cláir (+/- 5% agus €100,000). Tríd is tríd, bhí an caiteachas a bhain le Clár A €6.634 milliún níos ísle ná mar a soláthraíodh (ar dtús.) Bhain €3.197 milliún de sin le caiteachas riaracháin agus tá sé sin mínithe cheana agus bhain an chuid eile den difríocht leis na nithe seo a leanas den chuid is mó:

A.4 Cláir náisiúnta athluachála

Soláthar meastacháin €4.1 milliún; toradh €652,000

Is mar thoradh ar an leithdháileadh €3.1 milliún chun íoc le soláthraí seirbhíse seachtraí ar conradh chun obair athbhreithnithe a dhéanamh don Choimisinéir a bhí an t-easnamh €3.448 milliún i gcaiteachas ann i gcoibhneas leis an soláthar meastacháin. Bhí an conraitheoir faoi réir na srianta paindéime agus ní raibh sé ábalta an obair a leithdháileadh a thabhairt chun cinn. Táthar ag súil go gcuirfear tús arís leis an obair sin go gairid de réir mar a mhaolaítear na srianta paindéime.

Clár B Seirbhís riaracháin don Bhinse Luachála

		2020		2019
		Soláthar meastacháin	**Toradh**	**Toradh**
		€000	**€000**	**€000**
B.1	Riarachán – pá	389	309	202
B.2	Riarachán – neamhphá	960	319	509
		1,349	**628**	**711**

Nóta 4 Fáltais

4.1 Leithreasaí-i-gcabhair

		2020		2019
		Measta	**Réadaithe**	**Réadaithe**
		€000	**€000**	**€000**
1	Táillí achomhairc an Bhinse Luachála	40	45	431
2	Deimhnithe luachála	120	86	110
3	Táillí athbhreithnithe luachála	800	528	671
4	Fáltais ilghnéitheacha	65	7	25
5	Fáltais ó ranníocaíochtaí breise aoisliúntais ar luach saothair seirbhíse poiblí	258	229	249
	Iomlán	**1,283**	**895**	**1,486**

Difríochtaí suntasacha

Leagtar amach thíos na cúiseanna le difríochtaí suntasacha i bhfáltais (+/- 5% agus €100,000). Ar an iomlán, bhí leithreasaí-i-gcabhair €388,000 níos mó ná an meastachán. Tá mínithe ar na difríochtaí leagtha amach thíos:

3 Táillí athbhreithnithe luachála

Measta €800,000; réadaithe €528,000

Is mar thoradh ar an laghdú i rátaí críochnaithe i ndáil le cásanna athbhreithnithe toisc nach rabhamar in ann maoine a iniúchadh mar gheall ar na srianta a chuireadh i bhfeidhm de bharr phaindéim Covid-19 a bhí an t-easnamh €272,000 i gceist.

Nóta 5 Foireann agus Luach Saothair

5.1 An líon fostaithe

Líon foirne ag deireadh na bliana	2020	2019
Coibhéisí lánaimseartha	**146**	**134**

5.2 Pá

Luach saothair fhoireann na hOifige

	2020 €000	2019 €000
Pá	7,117	6,743
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	77	82
Liúntais eile	14	14
Ragobair	2	12
ÁSPC an fhostóra	633	549
Pá iomlán	**7,843**	**7,400**

5.3 Liúntais agus íocaíochtaí ragoibre

	Líon na bhfaighteoirí	Faighteoirí a fuair €10,000 nó níos mó	An íocaíocht aonair is airde	
			2020 €	2019 €
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	19	—	8,994	8,274
Ragobair	10	—	2,477	6,660
Liúntais eile	3	—	2,874	4,693
Luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin.	14	—	7,479	11,353

5.4 Comhaontuithe eile luach saothair

Íocadh €77,930 san iomlán le ceathrar státseirbhíseach ar scor atá ag fáil pinsin státseirbhíse agus a fostaíodh arís ar bhonn táille. Tá feidhm ag prionsabail an Achta um Pinsin na Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha eile), 2012, maidir leis na táillí sin.

Nóta 6 Ilghnéitheach

6.1 Costais chúitimh agus dlí

	Líon na gcásanna	Costais dlí a d'íoc an Oifig	Costais dlí a dámhadh	Cúiteamh a dámhadh	2020 Iomlán	2019 Iomlán
		€000	€000	€000	€000	€000
Éilimh ó dhaoine den phobal	9	—	3	—	3	88
Costais a dámhadh mar thoradh ar achomhairc chuig an mBinse Luachála	1	—	81	—	81	28
		—	**84**	**—**	**84**	**116**

6.2 Cumasc

Mar chuid de chlár cuíchóirithe na gcomhlachtaí Stáit, rinneadh cinneadh ón Rialtas an 31 Deireadh Fómhair 2012 an Oifig Luachála, Suirbhéireacht Ordanáis Éireann agus an tÚdarás Clárúcháin Maoine a chumasc. Tabharfar Tailte Éireann ar an eagraíocht nua a thiocfaidh as an gcumasc sin.

Is mar a leanas atá an seasamh maidir leis an reachtaíocht atá de dhíth chun Tailte Éireann a bhunú. Ag an gcruinniú dá chuid an 22 Nollaig 2020, cheadaigh an Rialtas an scéim ghinearálta le haghaidh an Bhille um Tailte Éireann agus d'aontaigh sé gur cheart d'Oifig an Ard-Aighne tabhairt faoi dhréachtú foirmiúil an Bhille é féin.

Tá cóip den scéim ghinearálta seolta ag an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta (DHLGH) chuig an gCoiste Oireachtais iomchuí agus tá sí ag fanacht le freagra maidir le cé acu is mian nó nach mian leis an gCoiste tabhairt faoi ghrinnscrúdú réamhreachtúil maidir leis an reachtaíocht bheartaithe.

Is é DHLGH atá freagrach as an Oifig Luachála, Suirbhéireacht Ordanáis Éireann agus an tÚdarás Clárúcháin Maoine, agus tá sé freagrach chomh maith as Tailte Éireann a bhunú. Tá Príomhfheidhmeannach Ainmnithe Thailte Éireann, a ceapadh an 1 Iúil 2013, ag obair ar phlean mionsonraithe chun an t-eintiteas nua a bhunú. Leanfaidh seisean de bheith ag obair le Cláraitheoir na nGníomhas agus na dTeideal, leis an bPríomhoifigeach Suirbhéireachta agus le comhaltaí eile de Bhord an Chláir maidir leis an mbonneagar atá de dhíth don eagraíocht nua a phleanáil agus a leagan amach. Tá DHLGH ag cur treorach agus tacaíochta ar fáil do Bhord an Chláir maidir leis an reachtaíocht atá de dhíth agus maidir le saincheisteanna eile a bhaineann leis an gcumasc. Tá socruithe cóiríochta curtha i bhfeidhm do Thailte Éireann ag Oifig na nOibreacha Poiblí agus cuirfear i bhfeidhm iad ag deireadh na bliana 2022. Leanfaidh an Oifig Luachála d'aon tacaíocht is gá a chur ar fáil chun go mbeifear ábalta Tailte Éireann a bhunú.

Nuair a bhunófar é, beidh Tailte Éireann freagrach as an gcóras údarásach clárúcháin maoine, as an mbonneagar údarásach mapála agus suirbhéireachta agus as an tseirbhís údarásach luachála maoine a chur ar fáil don Stát. Sa cháil sin, beidh an eagraíocht ina príomhfhoinse náisiúnta eolais maidir le maoin agus sonraí geospásúla agus féachfaidh sí lena bheith ina heiseamláir chun seirbhísí eolais talún a fhorbairt agus a chur ar fáil.